

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: Bestra Engineering AS

registrikood: 11285543

tänav: Tobra tee 14

küla: Päri küla

vald: Viljandi vald

maakond: Viljandi maakond

postisihnumber: 71023

telefon: +372 5150977

e-posti aadress: info@bestra.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	5
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	6
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 4 Varud	13
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	13
Lisa 7 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad	14
Lisa 9 Kapitalirent	14
Lisa 10 Kasutusrent	15
Lisa 11 Laenukohustised	16
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 13 Aktsiakapital	17
Lisa 14 Müügitulu	18
Lisa 15 Kaubad, toore, materjal ja teenused	18
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 17 Tööjõukulud	19
Lisa 18 Seotud osapooled	19
Lisa 19 Konsolideerimata bilanss	21
Lisa 20 Konsolideerimata kasumiaruanne	22
Lisa 21 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	23
Lisa 22 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	24
Lisa 23 Ettevõtte tegevuse jätkuvus	24
Aruande allkirjad	25
Vandeauditori aruanne	26

Tegevusaruanne

Bestra Engineering AS tegeleb koos oma tütarettevõttega Bestra Technology OÜ projektipõhiste lahenduste väljatöötamisega, masinaehituse, seadmete koostamisega ja keevitamise ning metallkonstruktsioonide masintöötusega vastavalt ostja tellimustele. Bestra Technology OÜ on seadmete projekteerimisega tegelev ettevõtte.

Kontserni töötajate keskmine arv oli 2017. majandusaastal 35 (2016.a 41).

Bestra Engineering AS on ekspordile orienteeritud kontsern, tellijateks on peamiselt Norras asuvad tehnoloogiaettevõtted. Peamisteks tooteartikliteks on metallkonstruktsioonid, masinaehituslikud detailid, koostud ning seadmed puurtornidele. Tooteteostus protsessi lõppfaasis toimub pneumaatiliste ja hüdrauliliste seadmete montaaž koos lõpphäälestamisega kuni projekti haldava tellijapoolse kvaliteedikontrolli ja vastuvõtmiseni, misjärel saadetakse tooted montaažiks otse kliendi asukohajärgsesse riiki. Enamuse meie poolt toodetud seadmetest on seotud alles loomisjärgus või siis tootearendusfaasis olevad ühekordsed projektid või on seadmete väikeseeriad.

Tootmisprotsesside juhtimine ja tarneahela planeerimine toimub MS Project serveri keskkonnas. Kogu tooteteostuse protsess on rangelt kooskõlas standardite, regulatsioonide ja tellijapoolsete nõuetega. Kuna töid teostatakse projektipõhiselt, siis on ajuti täheldatav tellimuste ebaühtlane jaotumine ja tooteteostuse kestvusest tingitud pikk laekumistsükkel, mille mõju on kontserni juhtkond arvestanud ja loonud selle kompenseerimiseks vastava strateegia.

Kontserni peamisteks alltöövõtjateks on pikaajalised koostööpartnerid, mis minimeerib tarneaegadest kinnipidamise ja kvaliteedinõuete tekkimise riskid. Turundustegevus on tugevalt seotud Norras asuva sõsarettevõtte Bestra AS müügitegevusega, mille kaudu Bestra Engineering AS on leidnud peamise väljundi eksporditurgudele. See on vähendanud meie ettevõtte kulutusi turundustegevusele ja võimaldanud meil keskenduda oma põhiülesannetele, milleks on tootmisprotsessid ja projektijuhtimine.

2017. aasta oli Bestra Engineering AS kontsernile väljakutseid esitav ja keeruline. Selle põhjuseks oli nafta maailmaturu hinna jätkuv madalseis.

2017 oli suuresti kontserni stabiliseerimise ja uute müügivõimaluste otsimise aasta. Intensiivselt alustati kohaliku müügi tegevuse laiendamisega, et leida uusi turge ja rakendust Bestra Engineering AS-i tootmisvõimsusele. Teistest olulistest sündmustest 2017 majandusaastal tuleb märkida ära Bestra Engineering AS ja Bestra Metall AS ühinemine (Bestra Engineering AS oli ühendav pool) ning aktsiakapitali suurendamine mitterahalise sissemakse teel (emaettevõtte poolt antud laenu kapitaliseerimine). Olulisi investeeringuid 2017 majandusaasta jooksul ei tehtud.

2018 aasta olulisteks eesmärkideks on kontserni jätkuv stabiliseerimine, uute turgude laienemine ja maailma turu nafta hinna stabiliseerumisel, tootmismahu taastamine optimaalse koormatuse tasemele. Konkurentsivõime hoidmiseks ja tõstmiseks teeb Bestra Engineering AS kontsern 2018 aastal täiendavaid investeeringuid juhtimissüsteemi tarkvarasse ja põhiseadmete paremustamisse ning panustab sisemiste tööprotsesside efektiivsuse suurendamisse.

Olulised finantsnäitajad (tuhandetes eurodes) ja suhtarvud:

Näitaja	Selgitus	2017	2016	Muutus
Müügitulu	per. kogu müügitulu	2919	2366	553
Puhaskasum	per. puhaskasum	26	-604	630
Likviidsuskordaja	käibevara / lüh. kohustused	0,67	0,67	0%
Happetest	käibevaru / lüh. kohustused	0,33	0,37	-10%
Kohustuste ja vara suhe	kokku kohustused / kokku varad	0,38	0,86	-56%

Ramatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	38 809	169 656	2
Nõuded ja ettemaksud	170 627	272 686	3
Varud	216 874	372 710	4
Kokku käibevarad	426 310	815 052	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	1 178 133	1 287 618	7
Immateriaalsed põhivarad	88 455	138 164	8
Kokku põhivarad	1 266 588	1 425 782	
Kokku varad	1 692 898	2 240 834	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	164 606	216 332	11
Võlad ja ettemaksud	471 407	993 443	12
Kokku lühiajalised kohustised	636 013	1 209 775	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	0	725 361	11
Kokku pikaajalised kohustised	0	725 361	
Kokku kohustised	636 013	1 935 136	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	481 998	249 274	13
Ülekurss	493 737	1 100	
Kohustuslik reservkapital	24 928	24 928	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	22 061	625 149	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 835	-603 089	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	1 048 559	297 362	
Vähemusosalus	8 326	8 336	
Kokku omakapital	1 056 885	305 698	
Kokku kohustised ja omakapital	1 692 898	2 240 834	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	2 918 680	2 365 893	14
Muud äritulud	1 003	560	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-13 522	61	
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	0	26 064	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 472 471	-1 388 368	15
Mitmesugused tegevuskulud	-120 456	-132 442	16
Tööjõukulud	-1 091 283	-1 227 078	17
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-161 576	-188 530	7,8
Muud ärikulud	-7 834	-10 773	
Ärikasum (kahjum)	52 541	-554 613	
Intressikulud	-26 716	-48 903	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	25 825	-603 516	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 825	-603 516	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	25 835	-603 089	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	-10	-427	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	52 541	-554 613	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	161 576	188 530	7,8
Kokku korrigeerimised	161 576	188 530	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	102 059	714 119	
Varude muutus	155 836	167 527	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-522 035	-304 831	
Makstud intressid	-26 716	-48 903	
Kokku rahavood äritegevusest	-76 739	161 829	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-2 382	-29 168	7,8
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 382	-29 168	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-42 457	-57 426	
Arvelduskrediidi saldo muutus	5 944	810	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-15 213	-29 864	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-51 726	-86 480	
Kokku rahavood	-130 847	46 181	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	169 656	123 475	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-130 847	46 181	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	38 809	169 656	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital					Vähemusosalus	Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)			
	31.12.2015	249 274	1 100	24 928	625 149		
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-603 089	-427	-603 516	
31.12.2016	249 274	1 100	24 928	22 060	8 336	305 698	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	25 835	-10	25 825	
Emiteeritud aktiivkapital	232 724	492 637	0	0	0	725 361	
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	1	0	1	
31.12.2017	481 998	493 737	24 928	47 896	8 326	1 056 885	

Täpsem informatsioon omakapitali kohta on toodud lisas 13

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Bestra Engineering 2017.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

AS Bestra Engineering kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Vigade korrigeerimine

31.12.2016.a seisuga on vähenenud pangakonto summa ja suurenenud muude tegevuskulude summa 20 € võrra, kuna ekslikult on jäänud pangateenus õiges perioodis kuluks kandmata.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtete finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusosa emaettevõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel.

2017. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad AS Bestra Engineering (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtte OÜ Bestra Technology finantsnäitajad.

Tütarettevõtte AS Bestra Metall ühendati emaettevõttega Bestra Engineering 01.01.2017.a.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud aastaaruande lisades, kajastatakse investeeringuid tütarettevõttesse soetusmaksumuses.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat. Kui emaettevõtte omandas perioodi jooksul ettevõtte üle kontrolli, on vastav tütarettevõtte konsolideeritud alates selle omandamise kuupäevast. Tütarettevõtte omandamist kajastatakse ostumeetodil. Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehtavate tehingute puhul rakendatakse emaettevõtte kontseptsiooni. Vähemusosalusega tehtavate tehingute puhul kasutatakse samasuguseid põhimõtteid nagu tehingutes kontserniväliste kolmandate osapooltega. Osaluste suurendamisel tütarettevõttes vähemusosanikul osade soetuse teel kajastatakse vahe tasutud soetusmaksumuse ja soetatud vähemusosaluse bilansilise maksumuse vahel positiivse firmaväärtusena.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata esmased aruanded. Emaettevõtte esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, va investeeringud tütarettevõtjasse,

mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantsvara võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval, st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (va arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, s.t. äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ning äritegevusega seotud käibevarede ja lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimisegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja –kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja –kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arved eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevaid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotsatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kultusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Kuludesse kantud väheväärtuslike varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa ning keevituslitsentse.

Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Arvutitarkvara ja litsensside kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 4 aastat.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 2500

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	50
Masinad ja seadmed	4-7
Muu materiaalne põhivara	3
Immateriaalne põhivara	4

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul tekkepõhiselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid

enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Tulu kaupade müügist kajastatakse reeglina siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale. Tulude ja kulude arvestuses on lähtutud tekkepõhisuse printsiibist, st kulud ja tulud kajastatakse siis, kui need leiavad aset, mitte siis, kui makstakse või saadakse raha.

Tulu pikema perioodi jooksul valmistatavate kaupade müügist kajastatakse lähtuvalt valmistatava kauba valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et tehinguga seotud tulud ja kulud on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Valmistatava kauba valmidusaste määratakse kauba tegeliku valmiduse järgi.

Ostjatele valmidusastme meetodil arvestatud tulu kohta vahearveid ei esitata. Kasumiaruandes müügitulus kajastatud valmidusastme meetodil arvestatud tulu kajastatakse bilansis real "Nõuded ja ettemaksud", muude nõuete hulgas selgitava kirjena „Viitlaekumised”.

Kui on tõenäoline, et kauba valmistamise kogukulud ületavad lepingu täitmisest saadava tulu, siis on oodatav kahjum kajastatud bilansipäeval täies ulatuses. Kui saadavat tulu ei ole võimalik täpselt prognoosida, kajastatakse lepingu tulu ainult tehtud kulude ulatuses.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1.01.2015 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud AS Bestra Engineering (edaspidi Ettevõtte) sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps) on seotud Ettevõttega, kui see isik:

- (a) on Ettevõtte või selle emaettevõtte juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtte tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
- (b) omab kontrolli või olulist mõju Ettevõtte üle (näiteks läbi aktsiaosaluse).

Ettevõtte on seotud teise ettevõttega, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:

- (a) teine ettevõtte ja Ettevõtte on ühise kontrolli all (st nad on kas sama kontserni liikmed või neid kontrollib sama isik (või selle isiku lähedane pereliige));
- (b) üks ettevõtte on kolmanda osapoole (kelleks võib olla nii ettevõtte kui isik) poolt kontrollitav ettevõtte ja teine ettevõtte on selle kolmanda osapoole (juhul kui kolmandaks osapooleks on isik, siis selle isiku või tema lähedase pereliikme) olulise mõju all olev ettevõtte;
- (c) teine ettevõtte omab Ettevõtte üle kontrolli või olulist mõju;
- (d) teine ettevõtte on Ettevõtte kontrolli või olulise mõju all;
- (e) teised ettevõtted, mille üle Ettevõtte emaettevõtte juhtkonna liige (või nende lähedased pereliikmed) omavad kontrolli või olulist mõju;
- (f) teised ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju Ettevõtte üle.

Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesisid bilansi kuupäeva ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust on avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Arvelduskontod	38 409	169 321
Kassa	400	335
Kokku raha	38 809	169 656

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	143 331	143 331	
Ostjatelt laekumata arved	143 331	143 331	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 463	8 463	5
Muud nõuded	18 617	18 617	
Viitlaekumised	18 617	18 617	
Ettemaksed	216	216	
Muud makstud ettemaksed	216	216	
Kokku nõuded ja ettemaksed	170 627	170 627	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	98 529	98 529	
Ostjatelt laekumata arved	98 529	98 529	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	45 777	45 777	5
Muud nõuded	128 380	128 380	
Viitlaekumised	128 380	128 380	
Kokku nõuded ja ettemaksed	272 686	272 686	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tooraine ja materjal	213 126	354 361
Lõpetamata toodang	0	13 641
Ettemaksed varude eest	3 748	4 708
Kokku varud	216 874	372 710

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	3 795	0		
Üksikisiku tulumaks	0	21 363	0	24 641
Erisoodustuse tulumaks	0	394	0	413
Sotsiaalmaks	0	55 269	0	46 531
Kohustuslik kogumispension	0	2 133	0	2 774
Töötuskindlustusmaksed	0	2 280	0	3 124
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	0	7	0
Ettemaksukonto jääk	4 668		45 770	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 463	81 439	45 777	77 483

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määär (%)	
				31.12.2016	31.12.2017
12565397	Bestra Technology OÜ	Eesti	Inseneritegevused ja nendega seotud tehniline nõustamine	52	52
11538903	Bstra Metall AS	Eesti	Muude metallkonstruktsioonide ja nende osade	100	0

Bestra Metall AS (ühendatav) ja Bestra Engineering AS (ühendaja) ühinesid seisuga 01.01.2017.a.

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
			Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed			
31.12.2016							
Soetusmaksumus	89 476	1 160 191	55 901	1 213 963	1 269 864	17 069	2 536 600
Akumuleeritud kulum	0	-144 660	-28 137	-1 059 116	-1 087 253	-17 069	-1 248 982
Jääkmaksumus	89 476	1 015 531	27 764	154 847	182 611	0	1 287 618
Amortisatsioonikulu	0	-23 204	-11 902	-74 379	-86 281	0	-109 485
31.12.2017							
Soetusmaksumus	89 476	1 160 191	55 901	1 198 862	1 254 763	15 824	2 520 254
Akumuleeritud kulum	0	-167 864	-40 039	-1 118 394	-1 158 433	-15 824	-1 342 121
Jääkmaksumus	89 476	992 327	15 862	80 468	96 330	0	1 178 133

Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arenguväljamine	Arvutitarkvara	
31.12.2016			
Soetusmaksumus	185 397	9 676	195 073
Akumuleeritud kulum	-49 352	-7 557	-56 909
Jääkmaksumus	136 045	2 119	138 164
Ostud ja parendused	2 382	0	2 382
Amortisatsioonikulu	-50 595	-1 496	-52 091
31.12.2017			
Soetusmaksumus	187 779	9 676	197 455
Akumuleeritud kulum	-99 947	-9 053	-109 000
Jääkmaksumus	87 832	623	88 455

Lisa 9 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

--

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Transpordivahendid	1 591	1 591	0	0	6 kuu Eurobor + 2,5%	euro	2017
Keevitusseadmed	6 095	6 095	0	0	6 kuu Eurobor + 2,5%	euro	2017
Tootmiseseade	7 527	7 527	0	0	6 kuu Eurobor + 2,5%	euro	2017
Kapitalirendikohustised kokku	15 213	15 213	0	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Masinad ja seadmed	0	42 282
Kokku	0	42 282

Kontsern on soetanud kapitalirendi tingimustel transpordivahendeid ja tootmiseseadmeid, mille rendimaksud lõppesid 2017. aastal.

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	2 472	3 352

Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale. Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 11 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Krediitkaart	14 868	14 868			18%	EUR	2020
Investeeringislaen	149 738	149 738			3%	EUR	2018
Lühiajalised laenud kokku	164 606	164 606					
Laenukohustised kokku	164 606	164 606					
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Krediitkaart	8 924	8 924			18%	EUR	2017
Lühiajalised laenud kokku	8 924	8 924					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen	725 361	0	725 361	0	5,75%	EUR	2021
Laen krediidisutuselt	192 195	192 195	0	0	6 kuu Euribor 0,019%+3%	EUR	2017
Pikaajalised laenud kokku	917 556	192 195	725 361	0			
Kapitalirendikohustised kokku	15 213	15 213	0	0			
Laenukohustised kokku	941 693	216 332	725 361	0			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Maa	89 476	89 476
Kokku	89 476	89 476

Pangalaenule on andnud garantii Bestra AS ulatusega 480000 eurot.

Swedbank AS määratud tagasimaksega krediitkaardi kasutamise lepingu järgne toimiv krediidilimiit on 19200 eurot.

AS Bestra Engineering emaettevõtte AS Bestra Holding tagab tütarettevõtte kohustusi 31.12.2013 ja pärast seda kuni kohustused on täidetud.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	221 759	221 759	
Võlad töövõtjatele	79 392	79 392	
Maksuvõlad	81 439	81 439	5
Muud võlad	49	49	
Muud viitvõlad	49	49	
Saadud ettemaksed	88 768	88 768	
Tulevaste perioodide tulud	88 768	88 768	
Kokku võlad ja ettemaksed	471 407	471 407	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	284 865	284 865	
Võlad töövõtjatele	95 513	95 513	
Maksuvõlad	77 483	77 483	5
Saadud ettemaksed	535 582	535 582	
Tulevaste perioodide tulud	535 582	535 582	
Kokku võlad ja ettemaksed	993 443	993 443	

Lisa 13 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Aktsiakapital	481 998	249 274
Aktsiate arv (tk)	7 543	3 901
Aktsiate nimiväärtus	63.90	63.90

04.07.2017.a aktsionäride üldkoosoleku otsusega suurendati aktsiakapitali summas 232 723.80 eurot, ülekursiga 492 637.20 eurot.

Lisa 14 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	302 471	338 704
Läti	0	685
Saksamaa	883	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	303 354	339 389
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Norra	2 615 326	2 026 504
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	2 615 326	2 026 504
Kokku müügitulu	2 918 680	2 365 893
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Metallkonstruktsioonide ja nende osade tootmine	2 918 680	2 365 893
Kokku müügitulu	2 918 680	2 365 893

Real Müügitulu Eesti sisaldub kauba müük seotud osapooltele summa 151 283 € (2016.a 178 678 €).

Real Müügitulu Norra sisaldub kauba müük seotud osapooltele summa 2 615 302 € (2016.a 1 803 418 €).

Lisa 15 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2017	2016
Tooraine ja materjal	1 198 604	1 174 866
Varude allahindlus ja mahakandmine	0	16 520
Müügi eesmärgil ostetud teenused	177 333	89 746
Energia	40 926	39 235
Elektrienergia	39 450	36 457
Kütus	1 476	2 778
Alltöövõtutööd	7 418	0
Transpordikulud	36 875	42 586
Logistikakulud	8 474	7 553
Muud	2 841	17 862
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	1 472 471	1 388 368

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016
Üür ja rent	8 343	9 026
Energia	18 471	15 379
Elektrienergia	4 709	2 934
Soojusenergia	3 872	3 656
Kütus	9 890	8 789
Mitmesugused bürookulud	21 785	28 322
Lähetuskulud	3 681	2 563
Koolituskulud	3 247	1 965
Riiklikud ja kohalikud maksud	60	60
Seadmete remondi-, korrashoiukulud	9 705	7 098
Abimaterjal, väheväärtuslik inventar	1 467	0
Ostetud teenused	24 232	39 286
Kindlustuskulu	5 533	5 430
Tööohutuskulu	3 300	4 052
Veoteenused	5	15
Audiiorteenused	11 270	10 571
Muud	9 357	8 675
Kokku mitmesugused tegevuskulud	120 456	132 442

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	815 801	915 648
Sotsiaalmaksud	272 601	308 016
Haigusraha	2 881	3 414
Kokku tööjõukulud	1 091 283	1 227 078
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	36	41
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	34	40
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	1

Lisa 18 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	AS Bestra Holding
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Norra

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017		31.12.2016	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	115 169	310 891	87 585	751 786

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	141 079	2 766 585	110 329	2 205 182

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2017	2016
Arvestatud tasu	84 857	67 771

Nõukogu liikmetele tasu makstud ei ole.

Real Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad Ostudes on kajastatud: laenu intressid 20 854 € (2016.a 41 708 €) materjali ja kauba ost tootmiseks 120 225 € (2016.a 68 621 €)
Kokku 141 079 €.

Real Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad Müükides on kajastatud: kaupade müük 2 766 585 € (2016.a 2 205 182 €).

Real Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad Nõuetes on kajastatud: nõuded kauba müügi eest 115 169 € (2016.a 87 585 €).

Real Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad Kohustustes on kajastatud: võlg materjali ja kauba ostu eest 310 891 € (2016.a 26 425 €).

Lisa 19 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Käibevarad		
Raha	26 130	156 957
Nõuded ja ettemaksed	165 959	268 018
Varud	216 874	372 710
Kokku käibevarad	408 963	797 685
Põhivarad		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	1 300	77 994
Materiaalsed põhivarad	1 178 133	1 276 923
Immateriaalsed põhivarad	88 455	138 164
Kokku põhivarad	1 267 888	1 493 081
Kokku varad	1 676 851	2 290 766
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	164 606	216 332
Võlad ja ettemaksed	471 407	1 380 622
Kokku lühiajalised kohustised	636 013	1 596 954
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	0	725 361
Kokku pikaajalised kohustised	0	725 361
Kokku kohustised	636 013	2 322 315
Omakapital		
Aktsiakapital nimiväärtuses	481 998	249 274
Ülekurs	493 737	1 100
Kohustuslik reservkapital	24 928	24 928
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	14 330	301 864
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 845	-608 715
Kokku omakapital	1 040 838	-31 549
Kokku kohustised ja omakapital	1 676 851	2 290 766

Lisa 20 Konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu	2 918 680	2 365 893
Muud äritulud	1 003	560
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-13 522	61
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	0	26 064
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 472 471	-1 399 014
Mitmesugused tegevuskulud	-120 436	-132 419
Tööjõukulud	-1 091 283	-1 226 192
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-161 576	-183 992
Muud ärikulud	-7 834	-10 773
Kokku ärikasum (-kahjum)	52 561	-559 812
Intressikulud	-26 716	-48 903
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	25 845	-608 715
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 845	-608 715

Lisa 21 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	52 561	-559 812
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	161 576	183 992
Kokku korrigeerimised	161 576	183 992
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	102 059	713 687
Varude muutus	155 836	178 173
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-522 035	-304 697
Makstud intressid	-26 716	-48 903
Kokku rahavood äritegevusest	-76 719	162 440
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-2 382	-29 168
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 382	-29 168
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-42 457	-57 426
Arvelduskrediidi saldo muutus	5 944	810
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-15 213	-29 864
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-51 726	-86 480
Kokku rahavood	-130 827	46 792
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	156 957	110 165
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-130 827	46 792
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	26 130	156 957

Lisa 22 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

					Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	249 274	1 100	24 928	301 863	577 165
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-608 715	-608 715
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	1	1
31.12.2016	249 274	1 100	24 928	-306 851	-31 549
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-77 994	-77 994
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	406 925	406 925
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2016	249 274	1 100	24 928	22 080	297 382
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	25 845	25 845
Emiteeritud aktsiakapital	232 724	0	0	0	232 724
Muutused muudest omanike sisse maksetest	0	492 637	0	0	492 637
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	321 181	321 181
31.12.2017	481 998	493 737	24 928	40 175	1 040 838
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-1 300	-1 300
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	9 021	9 021
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2017	481 998	493 737	24 928	47 896	1 048 559

Lisa 23 Ettevõtte tegevuse jätkuvus

31.12.2017 seisuga ületavad Bestra Engineering AS lühiajalised kohustused käibevara 210 tuhande euro võrra. Juhtkonna hinnangu kohaselt katavad 2018.a. kontserni äritegevuse rahavood ära lühiajalised kohustused.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 04.04.2018

Bestra Engineering AS (registrikood: 11285543) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDERO VÄLJAOTS	Juhatuse liige	04.04.2018
URMAS LOIT	Juhatuse liige	04.04.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Bestra Engineering AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Bestra Engineering AS ja tema tütarettevõtjate (edaspidi grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2017 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisadid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infot või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamusel eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Evelin Joakit

Vandeauditori number 582

Auditiorteenuse OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 73

Rotermanni tn 8, Tallinn, Harju maakond, 10111

04.04.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Bestra Engineering AS (registrikood: 11285543) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EVELIN JOAKIT	Vandeaudiitor	04.04.2018

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	22 061
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 835
Kokku	47 896
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	47 896
Kokku	47 896

Kasumi jaotamise otsus

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	22 061
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 835
Kokku	47 896
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	47 896
Kokku	47 896

Bestra Engineering AS aktsionäride korraline üldkoosolek otsustas 22.08.2018 kanda 2017 majandusaasta kasum 25825 eur jaotamata kasumi arevele.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muude metallkonstruktsioonide ja nende osade tootmine	25119	2918680	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5150977
E-posti aadress	info@bestra.ee